

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către reprezentantul legal al părții vătămate minore, Marc Valentina, de către avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului și de către inculpat, prin care solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Pasat Vasile Xxxx, xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță:*** 03.11.2021 – 19.11.2021;
- 2. instanța de apel:*** 08.12.2021 – 30.03.2022;
- 3. instanța de recurs:*** 06.06.2022 – 26.10.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 19.11.2021, inculpatul Pasat Vasile a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal, și i s-a aplicat pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Pasat Vasile a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

S-a încasat de la Pasat Vasile, în beneficiul statului, cheltuielile judiciare pentru efectuarea raportului de constatare nr. xxxx din 19.08.2021, în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Pasat Vasile, în perioada lunii iunie 2021, a făcut cunoștință cu minora xxxx xxxx, a.n. xxxx, locuitoare al s. xxxx, r-nul xxxx, care la acel moment avea vârsta de 15 ani, cu care s-a împrietenit. Atât de la victima xxxx xxxx, cât și de la consăteni cunoștea că este elevă în clasa a 9-a și știa cu certitudine vârsta ultimei.

Urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, intrând în încrederea victimei minore, într-o zi nestabilă de către organul de urmărire penală, la începutul lunii iulie a anului 2021, aproximativ la ora 21:00, s-au deplasat la domiciliul cet. Pasat Vasile, care locuiește în domiciliul bunicii sale în s. xxxx r-nul xxxx, având încrederea deplină, deja cunoscându-se cu victima minoră de câteva luni, știind cu certitudine că aceasta nu a împlinit vârsta de 16 ani, a săvârșit cu consimțământul acesteia un raport sexual în formă normală, ca urmare minora xxxx xxxx a rămas însărcinată.

Cauza penală a fost judecată în baza probelor administrate de organul de urmărire penală potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura raionului Glodeni Crișciuc Ion, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Pasat Vasile să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal, și în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a aplica inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe a-i aplica inculpatului Pasat Vasile o pedeapsă definitivă de 2 ani și 5 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului a invocat ilegalitatea sentinței din următoarele considerente:

La solicitarea aplicării pedepsei penale, față de inculpat, acuzatorul de stat neavând informația de la Biroul de probațiune a comis o eroare de drept, prin care s-a solicitat de la instanța aplicarea unei pedepse penale non privative de libertate.

Ca urmare, instanța de fond incorect a stabilit starea de fapt și de drept, aplicându-i inculpatului o pedeapsă cu suspendare.

Conform informației prezentate de către Biroul de Probațiune Glodeni din 25.11.2021, rezultă că Pasat Vasile anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 16.07.2020, la 2 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 1 an. Astfel, la momentul comiterii infracțiunii, examinate în

speță, inculpatul se afla în perioada de probațiune până la 31.07.2021.

Astfel, s-a constatat o eroare de drept la emiterea sentinței de condamnare a inculpatului Pasat Vasile prin aplicarea unei pedepse non privative de libertate, cu suspendarea din nou a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal.

Ca urmare, instanța de fond urma să aplice o pedeapsă privativă de libertate inculpatului, cu aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal - cumularea sentințelor de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, a fost admis apelul procurorului, sentința casată parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează;

Lui Pasat Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 16.07.2020, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 5 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apel prin prizma probelor administrate, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, a ajuns la concluzia că apelul urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței atacate, în latura stabilirii pedepsei penale, și cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reeșind din următoarele considerente.

Instanța de apel a constatat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei în privința inculpatului nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei și de circumstanțele personale în privința inculpatului, eronat și fără a verifica circumstanțele ce țin de persoana inculpatului, care a fost anterior judecat la pedeapsă sub formă de închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

Astfel, instanța de fond a reținut, că Pasat Vasile la evidența medicului narcolog și

psihiatru nu se află (f.d. 36, 37), anterior a fost judecat (f.d. 41, 61), conform cazierului contravențional pe perioada de 01.01.2016-24.08.2021 a fost sancționat contravențional de 5 ori, caracteristica negativă (f.d. 39).

Ca circumstanțe atenuante, conform art. 76 Cod penal, instanța de fond a reținut recunoașterea vinovăției și căința sinceră.

Ca circumstanțe agravante în comportamentul inculpatului, enunțate în art. 77 Cod penal, instanța de fond a stabilit săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a săvârșit infracțiune similară, săvârșirea infracțiunii cu bună știință împotriva unui minor.

Totodată, instanța de fond a reținut faptul, că de către procuror nu este stabilit timpul concret când a avut loc raportul sexual între Pasat Vasile și Marc Valeria, situația dată limitându-se cu mențiunea „la începutul lunii iulie a anului 2021”.

În atare circumstanță, reieșind din faptul, că nici în învinuirea lui Pasat Vasile nu i s-a imputat săvârșirea unei infracțiuni în termenul de probă, instanța de fond a indicat, că nu are o posibilitate legală de a interpreta faptul dat în defavoarea inculpatului și a numi o pedeapsă conform art. 85 Cod penal.

Instanța de apel a conchis, că această concluzie a instanței de fond este greșită și nu va asigura scopurile pedepsei penale enunțate în art. 61 alin. (2) Cod penal, și anume în restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, instanța de fapt neținând cont de faptul că inculpatul a comis fapta incriminată în perioada de probă stabilită.

După cum rezultă din materialele cauzei, Pasat Vasile anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 16.07.2020 în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

Potrivit informației nr. xxx din 25.11.2021 eliberată de Biroul de Probațiune Glodeni s-a constatat, că Pasat Vasile s-a aflat la evidența probațiunii de la 04.08.2020 până la 31.07.2021 și a fost exclus de la evidență la data de 31.07.2021 din motivul respectării de către condamnat a comportamentului stabilit prin hotărârea judecătorească și expirării termenului de probă.

Având în vedere cele menționate mai sus, instanța de apel a considerat că, în cazul dat instanța de fond urma să aplice inculpatului o pedeapsă ținând cont de faptul că Pasat Vasile a comis faptele incriminate în perioada executării altei pedepse penale,

nefiind executată pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 16.07.2020, fapt ce indică, că Pasat Vasile este predispus la comiterea infracțiunilor.

În sensul dat, pedeapsa anterioară nu a produs efecte de corectare a persoanei și inculpatul a comis la începutul lunii iulie a anului 2021 o altă infracțiune analogică privind raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, astfel nicidecum nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite.

În aspectul dat, instanța de apel a considerat că, scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin numirea inculpatului a unei categorii de pedeapsă mai severă, și anume închisoarea, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod penal, privind reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii, și anume de 2 ani închisoare, totodată cu aplicarea prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, cu cumularea pedepsei neexecutate anterior de inculpat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului și inculpat, care, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, din motiv că instanța de fond corect a reținut faptul că de către procuror nu este stabilit timpul concret când a avut loc raportul sexual între Pasat Vasile și partea vătămată minoră, situația dată limitându-se cu mențiunea „la începutul lunii iulie 2021”.

În atare circumstanță, reieșind din faptul, că nici în învinuirea lui Pasat Vasile nu i s-a imputat săvârșirea unei infracțiuni în termenul de probă, nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au avut o posibilitatea legală de a interpreta faptul dat în defavoarea inculpatului și ai numi o pedeapsă conform art. 85 Cod penal.

Totodată menționează că, corectarea lui Pasat Vasile nu necesită privațiune de libertate, astfel întrucât conștientizează pe deplin cele întâmplate, dorește să continue studiile, să formeze o familie și prin muncă cinstită să demonstreze încrederea acordată din partea instanței; solicitând respectuos de a aplica față de inculpat o pedeapsă neprivativă de libertate.

5.2. Reprezentantul legal al părții vătămate minore, xxxx xxxx, care, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În argumentarea celor solicitate invocă că, instanța de apel i-a aplicat inculpatului Pasat Vasile o pedeapsă prea aspră și că nu are nici o pretenție față de acesta.

Mai mul ca atât, partea vătămată xxxx xxxx vrea să întemeieze o familie cu Pasat Vasile, solicitând aplicarea față de ultimul aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate. Or, termenul și categoria de pedeapsă au fost stabilite în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76, 77 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

7. Verificând argumentele recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Lecturând textul recursurilor reiese că recurenții critică doar pedeapsa aplicată de către instanța de apel, solicitând o pedeapsă mai blândă, temei ce se încadrează la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recursuri, Colegiul penal conchide că, instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, astfel în cât acestuia fiindu-i stabilită o pedeapsă privativă de libertate – 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În acest sens, se atestă că, instanța de apel a respectat prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de dispozițiile prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, conform cărora, la aplicarea Legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele

cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

La caz, Colegiul penal notează că, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Este de menționat că, instanța de apel, just și corect a apreciat că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, astfel, neținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, or, în sensul art. 61 alin. (1), (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele Legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având ca scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, în viziunea Colegiului penal, instanța de apel just a ținut cont de personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere de la legea penală (f.d. 41, 61), anterior a fost tras la răspundere contravențională de 5 ori, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, caracteristica negativă (f.d. 39), conform prevederilor art. 76 Cod penal, ca circumstanțe atenuante în privința inculpatului Pasat Vasile au fost reținute recunoașterea vinovăției și căința sinceră, iar conform art. 77 Cod penal, ca circumstanțe agravante au fost reținute săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a săvârșit infracțiune similară, săvârșirea infracțiunii cu bună știință împotriva asupra unui minor.

Prin urmare, Colegiul penal reține întemeiate considerentele instanței de apel că, în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului Pasat Vasile, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, infracțiunea a fost

comisă împotriva unui minor și nu a reușit să-și revadă percepția asupra celor comise, prin acest fapt prezintă un pericol pentru societate, iar aplicarea pedepsei mai blânde, nu-și va produce efectul, pentru ca acesta să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal respinge ca neîntemeiate afirmațiile avocatului, precum că inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, partea vătămată, cât și reprezentantul ei legal fiind audiate în instanța de apel au indicat că nu au pretenții față de Pasat Vasile și nu doresc ca acesta să fie privat de libertate. Or, împrejurările în cauză nu sunt suficiente pentru a răsturna soluția instanței de apel, acesta beneficiind de reducerea pedepsei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

De asemenea, Colegiul penal constată că, instanța de apel întemeiat a aplicat față de inculpatul Pasat Vasile și prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, privind stabilirea pedepsei pentru cumul de sentințe. Or, potrivit materialelor cauzei Pasat Vasile anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 16.07.2020 în baza art. 174 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar în conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Pasat Vasile a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 an. Potrivit informației nr. xxxx din 25.11.2021 eliberată de Biroul de Probațiune Glodeni - Pasat Vasile s-a aflat la evidența probațiunii de la 04.08.2020 până la 31.07.2021, fapt ce denotă că, inculpatul Pasat Vasile a comis faptele incriminate în perioada executării altei pedepse penale.

Astfel, Colegiul penal statuează, că pedeapsa individualizată de către instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în

ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise la art. 414 - 418 Cod de procedură penală, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate la caz, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către reprezentantul legal al părții vătămate minore, Marc Valentina, de către avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, în cauza penală în privința lui **Pasat Vasile XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **06 decembrie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana